

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 1561 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets
Europaudvalg og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tlf. +45 33 92 00 00
Fax +45 31 54 05 33
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Kontor
N.1

Journal nr.
400.C.2-0

Dato
3. oktober 1997

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 10. oktober 1997 - dagsordenspunkt rådsmøde (miljøministre) den 16. oktober 1997 - fremsendes vedlagt Miljøministeriets notat over punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

SAMLENOTAT

**MILJØ- OG ENERGI-
MINISTERIET
MILJØSTYRELSEN**

Internationalt kontor
J.nr. M 111/17-0079
MSE/6

Den 3. oktober 1997

VEDRØRENDE RÅDSMØDE (MILJØ) DEN 16. OKTOBER 1997

Ad punkt 1 - Forslag til ændring af Rådets direktiv om kvaliteten af drikkevand

KOM nr. (94) 612 endelig udg
KOM nr. (97) 228 endelig udg.

1. Status

Kommissionen oversendte den 28. april 1995 ovennævnte forslag til Rådet.
Kommissionen oversendte den 4. juni 1997 et ændret forslag til Rådet.
Forslaget er baseret på traktatens artikel 130 S, stk. 1, og skal derfor behandles efter samarbejdsproceduren i artikel 189 C.

Faktuelt grundnotat er tilsendt Folketingets Europaudvalg den 14. september 1995.
Europa-Parlamentet har d. 12. december 1996 afgivet udtalelse om forslaget.
Forslaget har været drøftet på rådsmødet (miljø) den 15. oktober 1996 samt den 19.-20. juni 1997.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. juni 1997 til orientering.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på fælles holdning.

2. Formål og indhold

Formålet med direktivet er beskyttelse af sundheden. Medlemsstaterne har pligt til at beskytte vandindvinding, under fuld hensyntagen til forebyggelsesprincippet og forurenere -betaler- princippet. Vandet skal være fri for sundhedsskadelige stoffer og mikroorganismer i sundhedsfarlige mængder.

Forslaget omfatter drikkevand, hvad enten det leveres fra vandværk eller på beholder, medmindre der er tale om naturligt mineralvand omfattet af Rådets direktiv 80/777/EØF, samt vand, der anvendes i levnedsmiddelvirksomheder.

Ud over specifikke grænseværdier foreslås visse generelle krav til drikkevandskvaliteten foruden en pligt for medlemsstaterne til at fastsætte værdier for supplerende parametre, som ikke er medtaget i direktivet, hvis sundhedshensyn gør dette nødvendigt.

En medlemsstat, der finder det nødvendigt at fastsætte supplerende eller strengere grænseværdier for de kemiske parametre, skal underrette Kommissionen herom efter proceduren i Rådets direktiv 83/189/EØF (om informationsprocedure for tekniske forskrifter). De planlagte foranstaltninger skal først kunne træffes 3 måneder efter underretningen og kun, hvis Kommissionens udtalelse ikke er negativ. Hvis Kommissionens udtalelse er negativ, skal spørgsmålet afgøres efter revisionskomitéproceduren i drikkevandsdirektivet.

Medlemsstaterne kan efter forslaget ikke forbyde eller begrænse fri omsætning af drikkevand på grund af dets kvalitet, hvis denne opfylder mindstekravene for de mikrobiologiske og kemiske parametre i forslaget. Medlemsstaterne kan endvidere ikke forbyde eller begrænse markedsføring af levnedsmidler på grund af kvaliteten af vand, der er anvendt ved fremstilling m.v., hvis vandet overholder disse mindstekrav.

Forslaget indeholder færre parametre med specifikke grænseværdier end det gældende direktiv. For en række konkrete stoffer, bl.a. bly, foreslås grænseværdien sænket. Desuden er der indføjet grænseværdier for visse nye stoffer.

Grænseværdien for pesticider på 0,1 µg/l foreslås opretholdt, men efter forslaget skal den -udover aktivstoffer - kun gælde for metabolitter, der "er pesticider". Den eksisterende grænse for pesticidindhold på 0,5 µg/l foreslås ligeledes opretholdt. Der er ikke i forslaget hjemmel for Kommissionen til at ændre grænseværdien for bestemte pesticider. I en note til pesticidgrænseværdien i forslaget angives det imidlertid, at Kommissionen skal undersøge, om der kan fastsættes en individuel værdi for et bestemt stof, efter en evaluering af de videnskabelige oplysninger, der er til rådighed.

Kravene til vandkvaliteten skal være opfyldt ved alle koldt vandshaner, der er repræsentative for forbruget af drikkevand. Medlemsstaterne er dog ikke ansvarlige for overskridelser af blyparameteren, der skyldes forbrugerens installationer.

Forslaget forpligter medlemsstaterne til at opstille kontrolprogrammer, der overholder forslaget minimumskrav til hyppighed og omfang samt analysemetoder. Det foreslås, at disse minimumskrav skal kunne ændres ved en komitéprocedure II A.

Forslaget indeholder specifikke regler for, hvilken procedure medlemsstaterne skal følge, når der konstateres overskridelser af grænseværdierne. Hvis drikkevandsforsyningen ikke kan foregå på anden rimelig måde, kan der fastsættes tidsbegrænsede undtagelser. Dispensationsmulighederne begrænses dog til 2 plus 2 år.

Forslaget forpligter medlemsstaterne til at sikre, at forbrugerne har adgang til oplysninger om drikkevandets kvalitet. Der er desuden krav om rapportering vedr. drikkevandskvalitet.

Formandskabet har fremlagt en række ændringsforslag til Kommissionens forslag, som indebærer følgende:

- Særligt indeholder formandskabets oplæg fortsat en frihandelsklausul for vand på flaske eller en anden beholder samt for levnedsmidler, hvor der er brugt vand ved fremstillingen. Hovedreglen er et krav om ikke at hindre markedsføring, hvis kravene i oprindelseslandet er opfyldt, men frihandelsklausulen er dog modificeret i forhold til en "normal" frihandelsklausul, idet der er taget forbehold for tilfælde, hvor der er sundhedsfare.
- Formandskabets forslag indeholder en definition af nedbrydningsprodukter, der er i overensstemmelse med plantebeskyttelsesmiddeldirektivets definition.
- I formandskabets forslag er vand på flaske eller anden beholder stadig med, men med en skærpelse af de mikrobiologiske krav ved at indføre en grænseværdi for kimtal ved aftapningen.
- Formandskabets forslag indeholder en generel regel om, at vandbehandling og materialer i distributionssystemet skal udføres, så de tilfører vandet så få uønskede stoffer som muligt.
- Formandskabets forslag indeholder en tidsbegrænsning af dispensationsreglerne på højst 3 plus 3 år.
- Ifølge formandskabets forslag skal direktivets krav opfyldes ved alle haner, der er repræsentative for drikkevandsforbrug forstået bredt som også omfattende madlavning, vask m.v.. Der er fortsat en undtagelsesmulighed for overskridelser, der skyldes forbrugernes egne installationer, men medlemsstaterne skal gøre hvad de kan for at begrænse dette.
- Formandskabets forslag til kontrolprogram indeholder en mulighed for at differentiere kontrolhyppighederne afhængig af vandkvaliteten. Prøveudtagningssteder skal vælges, så de afspejler vandet ved hanen.

3. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentet har d. 12. december 1996 behandlet forslaget og vedtaget en lang række ændringsforslag.

Parlamentet har bl.a. foreslået:

1. at begrænsningerne i medlemsstaternes mulighed for at fastsætte strengere nationale regler uden Kommissionens godkendelse udgår, men har ikke foreslået, at frihandelsklausulen slettes.
2. at sumgrænseværdien for pesticider på 0,5 µg/l opretholdes og at både denne og grænseværdien for enkeltstoffer på 0,1 µg/l også omfatter visse nedbrydningsprodukter, men definitionen af disse nedbrydningsprodukter er noget snæver (henholdsvis "metabolitter, der er pesticider" og "metabolitter, som har pesticidliggende virkning").
3. at vandet generelt skal være frit for stoffer med hormonlignende virkning eller andre sundhedsskadelige stoffer i sundhedsfarlige mængder, samt indførelse af et krav om at vandet skal være "rent".
4. en sumværdi for 5 organiske chlorforbindelser (deriblandt trichlorethen og tetrachlorethen) på 10 µg/l som skal overholdes ved hanen.
5. en regel om, at medlemsstaterne skal sikre, at materialer i husinstallationer ikke afgiver stoffer til vandet i koncentrationer, der overskrider de fastsatte grænseværdier.
6. at kravene til vandkvalitet skal være opfyldt ved alle koldtvandshaner, og at undtagelsen for overskridelser, der skyldes forbrugernes egne installationer ophæves undtagen for bly.
7. at muligheden for at dispensere fra kvalitetskravene begrænses til 2 år med en mulighed for Kommissionen til at tillade dispensation i yderligere 2 år.
8. at medlemsstaterne forpligtes til at træffe foranstaltninger til beskyttelse af vandindvinding, der tager fuldt hensyn til forebyggelsesprincippet og forureneren betaler princippet.

Kommissionen har d. 4. juni 1997 fremsat et revideret forslag på baggrund af Parlamentets udtalelse. Af ovenstående punkter har Kommissionen fulgt Parlamentets udtalelse på punkterne 2,3,6,7, og 8.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Forslaget kræver ændring af vandforsyningslovens tilsynsbestemmelser, idet forslaget stiller mere specificerede krav til tilsynsmyndighedernes behandling af tilfælde af overskridelser af grænseværdierne. Desuden vil bekendtgørelse om kvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg skulle ændres på de punkter, hvor forslaget skærper reglerne om grænseværdier og kontrol.

For vand på flaske eller anden beholder vil forslaget nødvendiggøre udstedelse af en ny bekendtgørelse, der fastlægger de præcise krav til vandet. Dette kan ske med hjemmel i Levnedsmiddeloven. De foreslåede tilsyns- og kontrolkrav for vand på beholder vil skulle gennemføres efter levnedsmiddelovens gebyrregler.

Økonomiske konsekvenser: De foreslåede regler om kontrol af vand på beholder må antages at føre til øgede kontroludgifter med en forøgelse af statens udgifter til følge. Da udgiften til vand indgår i beregningsgrundlaget for boligsikring og boligydelse, vil forøgede priser på vand have afledte effekter på de offentlige udgifter til individuel

boligstøtte. Forslaget kan ikke i øvrigt antages at ville få statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget vil have en række konsekvenser for vandværkerne, myndighederne, forbrugerne og producenterne af vand på beholder.

Der er imidlertid en stor grad af usikkerhed omkring fortolkning af visse bestemmelser i forslaget. På andre områder findes der ikke tilstrækkelige data til at bedømme, hvor store omkostninger opfyldelse af direktivet vil indebære, og opfyldelsesmåden - og dermed omkostningerne - vil desuden i høj grad bero på valg foretaget på de enkelte vandværker, myndigheder og forbrugere.

Beskyttelsesniveau: Med formandskabets ændrede forslag vil det danske beskyttelsesniveau forbedres på visse punkter og på andre vil beskyttelsesniveauet kunne opretholdes. Med baggrund i formandskabets forslag vil frihandelsklausulen betyde, at nationalt fastsatte kvalitetskrav, ikke kan kræves overholdt for vand på flaske, der er importeret fra andre medlemsstater, mens vand i levnedsmidler vil være omfattet af reglerne i levnedsmiddellovgivningen.

5. Høring

Forslaget har været i høring hos berørte ministerier og organisationer.

Blandt høringsparterne er der bred enighed om, at direktivet bør være et minimums-direktiv. Dog anfører Dansk Industri, at der ikke behøver være adgang til at skærpe direktivets krav for importeret vand på beholder. Danske Læskedrikfabrikanter er enig i, at vand på beholder ikke bør være omfattet af direktivet, medmindre der er tale om nødforsyninger på tankvogn o. lign., og mener, at forslaget skal forstås sådan, at det kun er den sidstnævnte type, der er omfattet. Det er den generelle holdning, at beskyttelsesniveauet ikke bør sænkes i forhold til det gældende direktiv.

Vandværker, amter og DI mener, at et rammedirektiv med færre parametre er hensigtsmæssigt, men det anføres fra amter og flere vandværker, at forslagens parametre ikke er dækkende nok. Landbruget og embedslægerne mener direktivet bør stille krav til alle væsentlige parametre. Særlig for pesticider anføres det, at kravet ikke bør lempes, herunder nævnes af mange, at det skal omfatte nedbrydnings- og omdannelsesprodukter, at sumgrænsen skal bibeholdes, og at der ikke bør indføres individuelle, toksikologisk fastsatte grænser.

KL, embedslægerne, Greenpeace og NOAH mener, at pesticidgrænsen bør skærpes til den nuværende detektionsgrænse. Dansk Agrokemisk Forening anfører, at pesticidgrænser bør fastsættes efter stoffernes toksikologiske egenskaber og eventuelle fundne mængder. Fra vandværkerne er det anført, at vandværkerne ikke skal pålægges ansvar for kvalitetsforringelser, der skyldes forbrugernes ledningsnet. Skærpelsen af blykravet støttes fra flere sider, men det påpeges, at det kan blive svært at overholde den i visse tilfælde. Fra vandværkerne er det anført, at den løbende kontrol bør gøres

mere dækkende på det mikrobiologiske område, og at reglerne om reaktion på overskridelser af grænseværdierne kan være svære at administrere i praksis.

Sagen har været forelagt EF-miljøspecialudvalget den 17. september 1997. Greenpeace fremhævede, at grænseværdierne for stofferne tri- og tetrachloretylen, 1,2-dichlorethan og chloroform bør være 0,1 µg/l som grænseværdien for pesticider.

Ad punkt 2 - Forberedelse af 3. partskonference under Rammekonventionen om klimændringer (Kyoto, december 1997)

1. Status

På den 3. partskonference i december 1997 i Kyoto skal parterne til Klimakonventionen underskrive en protokol om skærpelse af industrilandenenes forpligtelser.

Inden partskonferencen afholdes resterer der endnu et forberedende møde i oktober i FN-regi.

På det forrige forberedende møde blev konventionens parter enige om en forhandlingstekst. Teksten indeholder forslag fra alle konventionens parter om indholdet i protokollen.

Teksten var på det seneste møde genstand for yderligere drøftelser og der foreligger nu en samlet forhandlingstekst med en række udestående problemer.

Et væsentligt bidrag til denne tekst er, at EU miljøministre på deres møder i marts og juni 1997 bl.a. blev enige om, at man med henblik på de videre internationale forhandlinger skal foreslå, at de industrialiserede lande skal reducere deres emissioner af CO₂, metan og lattergas med 7,5% i 2005 og med 15% inden 2010 i forhold til 1990. Ministrene blev samtidig enige om en intern byrdefordeling af reduktionerne i 2010.

Punktet er sat på dagsordenen med henblik på opnåelse af rådskonklusioner.

2. Formål, indhold og forhandlingsituation.

Der foreligger på indeværende tidspunkt ikke noget forslag til konklusioner fra forandskabets side, men et forslag vil blive drøftet på de kommende møder i EU's klima ad hoc gruppe.

På baggrund af drøftelserne på det seneste møde i klima ad hoc gruppen under rådet forventes det at rådskonklusionerne især vil koncentrere sig om fortolkningen af EU's boble.

Desuden vil der på rådsmødet blive mulighed for en strategisk diskussion af EU's forhandlingsposition.

EU-boblen

EU's boble vedrører spørgsmålet om fortolkning af Fællesskabets og Medlemslandenes forpligtelser overfor protokollen. Spørgsmålet skal være afklaret inden partskonferencen.

3. Konsekvenser for Danmark

Rådskonklusionerne vil ikke i sig selv få lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser for Danmark eller for det danske beskyttelsesniveau.

4. Høring

Forslaget foreligger endnu ikke.

Punktet har været forelagt EF-specialudvalget for miljø den 17. september 1997 uden at der fremkom bemærkninger i den anledning.

Ad punkt 3 - Kommissionens meddelelse om en Fællesskabsstrategi om bekæmpelse af forsurening

KOM 97 (88)

1. Status

Kommissionens Meddelelse er oversendt til Rådet og modtaget i Miljøstyrelsen den 29. maj 1997. Meddelelsen er Kommissionens opfølgning på rådsopfordringen af 18. December 1995 om at fremsætte forslag til en sammenhængende Fællesskabsstrategi med hensyn til forsurening.

Faktuelt grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 1997

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 13. juni 1997.

Kommissionen præsenterede strategien på Rådsmøde (miljø) den 19. - 20. juni 1997.

EU-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om meddelelsen.

Meddelelsen er sat på dagsordenen med henblik på en orienterende drøftelse.

2. Formål og indhold

Rådet har noteret sig, at det endelige mål med hensyn til forsurening i det femte miljøhandlingsprogram er "ingen overskridelser overhovedet af de kritiske belastninger og niveauer" i år 2010, men Rådet noterer sig samtidig, at nedfaldet af forsurende stoffer vil overskride de kritiske belastninger til trods for, at eksisterende og planlagt lovgivning vil reducere emissionerne.

Formålet med meddelelsen er at finde frem til hvilke yderligere foranstaltninger, der er nødvendige for at opnå målsætningen. Centralt i meddelelsen er fastlæggelsen af et delmål på vejen mod det endelige mål om ingen overskridelser af de kritiske belastninger og niveauer. Det skyldes, at Kommissionens analyse har vist, at selv med anvendelse af den bedste nuværende kendte teknologi er det ikke muligt at nå det endelige mål i år 2010.

Analysen bag forsøringsstrategien har vist, at "50% gap-closure" i år 2010, det vil sige 50% reduktion i de følsomme arealer i EU-området, hvor den kritiske belastning for forsuring overskrides, repræsenterer det mest omkostningseffektive delmål.

Den foreslåede strategi indeholder følgende hovedelementer:

(i) Forslag til fastsættelse af nationale emissionslofter: Nationale emissionslofter skal fastsættes for en gruppe særligt betydningsfulde forurenende stoffer. (Anvendelsen af nationale emissionslofter giver fleksibilitet i landenes valg af virkemidler, f.eks. økonomiske, og det samlede mål for EU kan derfor opnås med en højere grad af omkostningseffektivitet). Den konkrete fastsættelse af de nationale emissionslofter bestemmes ud fra, at Kommissionen foreslår, at man som delmål vælger "50% gap-closure" i år 2010.

Med henblik på at bekæmpe problemet med ozondannelse ved jordoverfladen (troposfærisk ozon) vil Kommissionen i begyndelsen af 1998 præsentere en strategi, som definerer nationale emissionslofter for hovedkomponenterne i dannelsen af troposfærisk ozon, NO_x og VOC'er. I løbet af 1998 vil Kommissionen fremsætte forslag til nationale emissionslofter for SO_2 , NO_x , NH_3 og VOC'er, der er konsistent med både forsøringsstrategiens delmål om "50% gap-closure" i år 2010 og med de fastsatte mål til bekæmpelse af troposfærisk ozon.

Det foreslås at delmålet bliver revideret i år 2004.

(ii) Ratificering af svovlprotokollen fra 1994 om yderligere svovlemissions-reduktioner: Kommissionen foreslår, at Rådet giver Kommissionen mandat til på Fællesskabets vegne at ratificere protokollen.

(iii) Forslag til revision af direktivet vedrørende svovlindholdet i visse flydende brændstoffer: For visse medlemslande, blandt andet Danmark, er det omkostningseffektivt at introducere strengere standarder for svovlindholdet i gasolier end de 0,2% per vægtenhed, der blev fastsat i direktiv 93/12/EEC. Forslag er under udarbejdelse.

Kommissionen vil desuden fremsætte forslag om grænseværdier for svovlindholdet i tunge brændstofolier, men Kommissionen anfører, at i lande eller industrier, hvor visse miljømæssige forhold opfyldes, eller der anvendes rensningsteknikker, vil det være hensigtsmæssigt at tillade afvigelser fra den generelle regel.

(iv) Tiltag i forhold til LCP- (large combustion plants) og IPPC-direktiverne; kontrol af emissioner fra stationære kilder: Kommissionens forslag til revision af LCP-direktivet vil være konsistent med opnåelsen af målet i år 2010 om 50%-gap closure. Under revisionen undersøges potentialet for at etablere nationale lofter for emissioner af SO₂ og NO_x fra anlæg for både at tilgodese hensynet til miljø og omkostningseffektivitet.

Fastsættelsen af emissionsgrænserne i følge IPPC-direktivet (96/61/EEC) skal baseres på såkaldte bedste tilgængelige teknologier og skal reflektere den geografiske placering, lokale miljømæssige forhold, kravene til minimeringen af langtrækkende eller grænseoverskridende forurening, samt IPPC-direktivet's primære målsætning for at undgå, eller hvis det ikke er muligt, at reducere emissioner til opnåelse af et generelt højt miljøbeskyttelsesniveau.

IPPC-direktivet skal også anvendes til at opnå emissionsreduktioner hos industrien, men for hvert land vil valget mellem at kontrollere SO₂-emissioner eller NO_x-emissioner afgøres nationalt ud fra hensynet til omkostningseffektivitet. Virkemidler kan omfatte både fastsættelse af emissionslofter eller anvendelse af økonomiske instrumenter.

(v) Tiltag i forhold til emissioner fra skibe: Kommissionen foreslår, at EU støtter initiativerne i revisionen af MARPOL til definition af det Baltiske Hav samt hele eller dele af Nordsøen og den Engelske kanal som følsomme områder i forhold til SO₂-emissioner. Kommissionen mener, at EU-landene efter revisionen af MARPOL snarest skal tage skridt i retning af at implementere reglerne vedrørende de følsomme områder. Det indebærer, at skibe i de sensitive områder skal anvende brændstof med et maksimalt svovlindhold på 1,5%, hvilket vil udgøre et omkostningseffektivt tiltag.

(vi) Initiativer overfor lande i Central og Østeuropa: Ved optagelse af 10 Central- og Østeuropæiske lande i Fællesskabet bør tilegnelsen af Fællesskabets miljøbeskyttelseslovgivning i disse lande være et prioritetsområde. Under adgangsforhandlingerne agter Kommissionen at lade forsurening udgøre et prioritetsområde i diskussionerne om miljøbeskyttelse. Kommissionen vil gøre brug af de eksisterende programmer og faciliteter for at identificere relevante samarbejdsområder.

(vii) Tiltag i forhold til Konventionen vedrørende langtrækkende grænseoverskridende luftforurening (UNECE/CLRTAP): Kommissionen og medlemslandene bør aktivt promovere CLRTAP-forhandlingerne om en ny multiforureningsprotokol samt en snarlig ratificering af 1994 svovlprotokollen, da CLRTAP udgør det vigtigste forum, hvori Fællesskabet kan påvirke og promovere emissionsreduktioner i ikke-EU medlemslande.

(viii) Mulige tiltag i forhold til reduktion af ammoniak: Følgende metoder er omkostningseffektive med henblik på at reducere ammoniak-emissionerne yderligere i forhold til eksisterende tiltag i EU: Reduktion af emissioner under anvendelse af gødning fra dyr; tilpasninger af fjerkræstalde til mindre ammoniakemissioner; reduktion af

ammoniakemissioner fra industrielle processer. Usikkerheden omkring effektiviteten og omkostningerne forbundet med reduktion af ammoniakemissioner er større end for de øvrige forurenere, og derfor er det her passende at tillade flere valgmuligheder i medlemslandenes valg af virkemidler.

(ix) Økonomiske instrumenter: Anvendelsen af økonomiske styringsinstrumenter er en prioritet i det Femte Miljøhandlingsprogram og den generelle brug af nationale emissionslofter kombineret med fleksibilitet i situationer, hvor kildebaserede lofter bruges, muliggør anvendelsen af økonomiske instrumenter, som kan omfatte skatter/afgifter, subsidier, omsættelige emissionstilladelser og aftaler.

Økonomiske instrumenter kan med fordel anvendes på sektorniveau f.eks. gennem energibeskatning, skibstransportafgifter, landbrug og "joint implementation" af nationale emissionslofter:

- **Energi:** Et direktiv om energibeskatning er under forberedelse i Kommissionen. Mulighederne under betragtning inkluderer: differentierede minimumsskattesatser på tunge brændselsolier afhængig af svovlindhold; differentiering af nationale satser på energiprodukter efter miljømæssige kvaliteter; inddragelse af nye energiprodukter under Fællesskabs lovgivning; inddragelse af miljømålsætninger i fremtidige revisioner af Fællesskabets skatteniveau.
- **Skibstransport:** Differentierede skibsafgifter til opnåelse af yderligere emissionsreduktioner af SO₂ og NO_x fra skibe i det Baltiske hav, Nordsøen og dele af Atlanterhavet.
- **Landbrug:** I udviklingen af den fælles landbrugspolitik kan man inddrage behovet for at reducere ammoniakemissionerne. Forsuringsproblemet, problemet med afløb af nitrater til overflade- og grundvand og problemet om metanemissioner kan med fordel tilgodeses i en sammenhængende ramme, jævnfør 1996 revisionen af det femte miljøhandlingsprogram, hvor integration af miljøhensyn i andre politikområder er en vigtig prioritet.
- **"Joint implementation":** Kommissionen agter at undersøge potentialet ved "joint implementation" af nationale lofter i sammenhæng med direktivmeddelelsen til fastsættelse nationale emissionslofter.

(x) Mulige tiltag overfor emissioner fra transportsektoren: Strengere emissionsgrænser og brændstofstandarder bliver introduceret i år 2000, men Kommissionen vil i slutningen af 1998 levere meddelelse til yderligere standarder for køretøjer og brændstofkvaliteter med virkning fra 2005. Kommissionens forslag til lovgivning i Fællesskabet om at reducere emissioner fra non-road kilder forventes vedtaget i nær fremtid. Kommissionen vil undersøge mulighederne for at styrke disse emissionsstandarder yderligere samt for at udvide deres dækning til en bredere kategori af køretøjer.

(xi) Tiltag i forhold til promovning af energieffektivitet og energibevarelse: Resultaterne fra programmerne JOULE, FAIR, ALTENER og SAVE vil påvirke energiforbruget og energiproduktionens balance mellem forskellige kilder og dermed udgøre initiativer til promovning af energieffektivitet og energibesparelse.

(xii) Revision: Kommissionen vil tage forsyningsstrategien op til revision på et senere tidspunkt. Kommissionen vil da identificere og foreslå nødvendige supplerende tiltag til forsyningsstrategien for at nå det endelige mål. Det foreslås, at Kommissionen før udgangen af år 2004 præsenterer en rapport til Rådet om de opnåede fremskridt og udsigten til at nå de fastsatte emissionslofter i år 2010, og at den på baggrund heraf samt eventuel ny viden præsenterer en revideret forsyningsstrategi.

3. Konsekvenser for Danmark

Kommissionens meddelelse om forsyningsstrategien har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser for Danmark eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

Hvis strategien senere udmøntes i konkrete retsakter, vil der skulle tages stilling til dette spørgsmål.

Strategien er overvejende formuleret som målsætninger (særligt med hensyn til grænseværdier) for udformning af konkrete retsakter. Der er lagt op til fleksibilitet i medlemslandenes valg af styringsmidler til opnåelse af målene i de retsakter, der senere måtte blive gennemført. Det betyder, at de fulde konsekvenser for Danmark først kan vurderes, efter at valget af styringsmidler er foretaget. Dog har Kommissionen foretaget foreløbige beregninger af det omkostningseffektive valg af virkemidler til opnåelse af målsætningerne.

For Danmark skønnes udgifterne ved en omkostningseffektiv gennemførelse af forsyningsstrategien at være 181 millioner ECU om året fra år 2010. Af de 181 millioner ECU stammer henholdsvis 59, 42 og 80 millioner fra SO₂-reduktion, NO_x-reduktion og NH₃-reduktion. Hvis man som illustration lægger udgifterne fra SO₂- og NO_x-reduktioner på elprisen, vil det betyde en forhøjelse af KW-timeprisen på ca. 2 øre. Kommissionen anfører, at udgifterne opvejes af de samfundsmæssige gevinster i form af positive påvirkninger på især den menneskelige sundhed og miljøet.

Af de foreløbige undersøgelser fremgår endvidere, at Danmark i 1990 overskred den kritiske belastning i områder svarende til 174.000 hektar (18% af det samlede areal). I år 2010 vil der uden implementering af Forsyningsstrategien være 38.000 hektar (4% af det samlede areal), hvor den kritiske belastning overskrides, mens en implementering af forsyningsstrategien (50% gap-closure) vil medføre, at den kritiske belastning overskrides i et område på i alt 21.000 hektar (2% af det samlede areal).

Kommissionen vil i løbet af 1997-98 foretage yderligere beregninger af omkostningsniveauet i sammenhæng med forslag til emissions-reduktioner i medlemslandene af SO₂, NO_x og NH₃.

4. Høring

Sagen har den 26. maj 1997 været forelagt EU-miljøspecialudvalget, der ikke havde bemærkninger til nedenstående danske holdning.

Ad punkt 4 - Forslag til Rådsdirektiv om deponering af affald (Losseplads-direktivet)

KOM(97) 105, endelig udg.

1. Status/baggrund

Kommissionen fremsendte den 5. marts 1997 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget er baseret på traktatens artikel 130 S, stk. 1 og skal derfor behandles efter samarbejdsproceduren i artikel 189C.

Kommissionen forelagde den 22. juli 1991 forslag til direktiv om deponering af affald for Rådet. Kommissionens forslag skulle sikre ensartet politik for deponeringsanlæg, samt harmonisering af standarder herfor i hele EU. På baggrund af forslaget og efter langvarige drøftelser, fastsatte Rådet sin fælles holdning den 6. oktober 1995. Europa Parlamentet fandt imidlertid ikke, at den fælles holdning sikrede et tilstrækkeligt højt miljøbeskyttelsesniveau, og forkastede den derfor den 22. maj 1996. Parlamentets indvendinger vedrørte det store antal undtagelsesbestemmelser, ud fra den betragtning, at de ville svække direktivet. Idet flere medlemsstater delte Parlamentets holdning, kunne Rådet ikke vedtage forslaget og Rådet opfordrede derfor i juni måned 1996 Kommissionen til at fremsætte et nyt forslag. Med nærværende forslag imødekommer Kommissionen denne opfordring.

Europa Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om nærværende forslag.

Faktuelt grundnotat er tilsendt Folketingets Europaudvalg den 3. juli 1997.

Forslaget har den 13. juni 1997 været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering.

Kommissionen præsenterede forslaget på rådsmødet den 19.- 20. juni 1997.

Forslaget er sat på dagsordenen med henblik på en orienterende drøftelse.

2. Formål og indhold

Nærværende forslag er et led i Fællesskabets strategi for affaldshåndtering, og tager således hensyn til både revisionen af denne strategi fra 1996, og til ændringer i fællesskabslovgivningen gennemført siden det oprindelige forslag til direktiv om affalds-

deponering blev fremlagt, samt til de vigtigste elementer i den af Rådet vedtagne fælles holdning fra 1995 og Europa Parlamentets synspunkter vedr. dette forslag.

Formålet er, med henvisning til direktiv 75/442/EØF (affaldsrammedirektivet), særligt artikel 3 og 4, at indføre foranstaltninger, procedurer og retningslinier for at forebygge eller i videst muligt omfang at begrænse miljøbelastningen fra affaldsdeponier, herunder navnlig forurening af overfladevand, grundvand, jordbund og luft, samt de risici, affaldsdeponering indebærer for menneskers sundhed.

Hovedformålet er derfor at sikre høje standarder for affaldsdeponering i EU, og at fremme forebyggelse af affaldsdannelse gennem genvinding og genanvendelse af affald.

Kommissionen lægger afgørende vægt på at skabe ensartede vilkår for omkostningsfastsættelsen ved deponering. Medlemsstaterne skal sikre, at de eksterne omkostninger medregnes ved beregning af omkostningerne ved affaldsdeponering.

Som nye elementer i dette forslag sammenholdt med det forkastede forslag fremhæver Kommissionen: Regler for mindsket deponering af bionedbrydeligt affald - Krav om forbehandling af affald inden deponering - Forbud mod deponering af brugte dæk - Ingen samdeponering af farligt og ufarligt affald - Generelle krav til alle kategorier af deponeringsanlæg - Strengere bestemmelser for bestående anlæg - Undtagelsesbestemmelser for fjerntliggende områder, samt øgede omkostninger ved deponering.

Forslagets bestemmelser skal anvendes på alle typer af deponeringsanlæg. Dvs. anlæg til deponering af affald på eller i jorden, herunder interne bortskaffelsesanlæg, men ikke på anlæg, hvor affald læsses af til forbehandling inden videre transport, samt kontrolleret midlertidig opbevaring på op til 1 år. Undtaget fra forslaget er desuden spredning af slam, anvendelse af inert affald til byggeformål, deponering af klapmaterialer samt deponering af ikke forurennet jord.

Der indføres 3 kategorier af deponeringsanlæg: deponeringsanlæg til farligt affald, til ufarligt affald samt til inert affald, og der fastsættes en ensartet procedure for modtagelse af affald på et deponeringsanlæg baseret på affaldsklassificering.

Forslaget stiller krav om, at alt affald skal behandles inden det deponeres. Behandling defineres som de fysiske, kemiske eller biologiske processer, herunder sortering, hvorved affaldets egenskaber ændres til at have et mindre omfang, reduceret farlighed, og hvorved håndtering lettes eller genanvendelse fremmes.

Der skal indføres en særlig godkendelsesprocedure for deponeringsanlæg. Godkendelsen for deponeringsanlægget skal indeholde krav til operatørers og personales tekniske og faglige kompetence, en beskrivelse af deponeringsanlæggets kategori, hvilke affaldstyper og -mængder, der er tilladt at deponere på anlægget, krav til anlæggets klargøring og drift, oplysninger om overvågnings- og kontrolprocedurer, nedlukningsprocedurer mm. Endvidere skal etablering af anlægget være i overensstemmelse med

den relevante affaldshåndteringsplan, der er nævnt i direktiv 75/442/EØF artikel 7 (affaldsrammedirektivet).

Prisen for deponering skal afspejle de faktiske omkostninger i hele deponeringsanlæggets levetid. Prisen skal således som minimum dække samtlige omkostninger ved etablering og drift af anlægget, herunder efterbehandling, nedlukning og så vidt muligt omkostningerne ved sikkerhedsstillelse.

Forslaget fastsætter en række krav til procedurer for modtagelse af affald på anlægget, herunder bl.a kontrol af affaldspapirer, visuel inspektion af affaldet samt registrering af det deponerede affald. Desuden stilles der krav om, at operatører skal gennemføre kontrol og overvågningsprocedurer i forbindelse med drift og efterbehandling. Foranstaltninger til udbedring af enhver betydelig miljøskade skal foretages på operatørens regning.

Nedlukningsprocedurer for et deponeringsanlæg kan påbegyndes, når de relevante betingelser i godkendelsen er opfyldt, eller med tilladelse fra den kompetente myndighed på anmodning fra operatøren, eller når den kompetente myndighed træffer begrundet beslutning herom. Endelig nedlukning er først sket, når den kompetente myndighed har udført afsluttende inspektion på stedet. Når deponeringsanlægget er endeligt nedlukket, er operatøren fortsat ansvarlig for vedligeholdelse, overvågning og kontrol så længe deponeringsanlægget er forbundet med risici.

Deponeringsanlæg, som allerede er godkendt eller i drift på tidspunktet for direktivets gennemførelse, skal senest 3 år efter direktivets ikrafttræden forelægge en overgangsplan for anlægget for den kompetente myndighed. Planen skal være gennemført senest 5 år efter direktivets ikrafttræden.

Ændringer af direktivets bilag foreslås efter direktivets art. 17 vedtaget i en såkaldt IIIa - komitéprocedure, som indebærer at Rådet med kvalificeret flertal kan træffe afgørelse, såfremt der ikke kan skabes tilslutning til kommissionens forslag i komitéen.

De nødvendige love og administrative bestemmelser til at efterkomme direktivet skal træde i kraft senest 30. juni 2000.

3. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Godkendelse og drift af affaldsdeponeringsanlæg er reguleret i miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 om forurenende virksomhed, samt i bkg. nr. 794 af 9. december 1991 om godkendelse af listevirksomhed. Endelig reguleres visse anlæg, som er anlagt før 1972, 1974 og 1976 afhængig af typen af affald, af lov nr. 420 af 13. juni 1990 om affaldsdepoter.

Implementeringen af forslaget vil kræve ændringer af Miljøbeskyttelsesloven. Forslaget indebærer, at anlæg godkendt inden 30. juni 2000 skal kunne kræves godkendt på

ny. Dette krav kolliderer med 8 års-beskyttelsesperioden i lovens § 41, og vil derfor kræve en lovændring. 8 års-perioden stemmer endvidere ikke overens med muligheden i artikel 13, nr. 1), litra c) om at nedlukningsprocedure indledes, når "den kompetente myndighed træffer begrundet beslutning herom".

Forslagets artikel 7, nr. 9) om krav om ansøgerens sikkerhedsstillelse eller andre tilsvarende forholdsregler, vil kræve en ændring af lovens § 39a, om virksomheder, som skal stille sikkerhed, samt om hvad sikkerheden skal dække.

Vedrørende mindsteprisen for deponering skal Miljøbeskyttelseslovens § 48 ændres således, at de anslåede omkostninger til nedlukning og til efterbehandling i mindst 50 år er omfattet af bestemmelsen.

Forslaget indeholder en lang række specielle krav til godkendelsesansøgning (art. 7), -betingelser (art. 8) og -indhold (art. 9) for affaldsdepoter. Disse krav vurderes bedst at kunne implementeres ved udarbejdelse af en ny selvstændig bekendtgørelse, hvilket kan ske med hjemmel i Miljøbeskyttelsesloven § 35, stk. 2, om fastsættelse af nærmere regler for godkendelsesordninger. Kravet i artikel 8, nr. 2) om at den kompetente myndighed forinden deponering påbegyndes skal aflægge et kontrolbesøg på anlægget, bør imidlertid fremgå af miljøbeskyttelseslovens § 33, stk. 1.

Den nye bekendtgørelse bør endvidere indeholde bilag med angivelse af omfattede deponeringsanlæg, og opregningen i bilag 1 punkt K2 til listebekendtgørelsen bør udgå.

I den nye bekendtgørelse skal endvidere implementeres en række tekniske krav til etablering, forureningsbegrænsende foranstaltninger, klassificering, modtageprocedurer, nedlukningsprocedurer mv., som i dag alene er fastsat i vejledningsform. Dette kan ske med hjemmel i Miljøbeskyttelseslovens § 35, stk. 2.

Økonomiske konsekvenser:

For anlægsoperatørerne vil der være en række udgifter forbundet med implementeringen af de tekniske krav, udgifterne vil dog mindskes i det omfang anlæggene allerede på grund af Miljøstyrelsens vejledning har øget/forbedret standarden.

Artikel 10 kræver, at medlemsstaterne sikrer, at den mindstepris, som både offentlige og private operatører kræver for deponering af alle typer affald, mindst dækker samtlige omkostninger ved etablering og drift af anlægget, inkl. så vidt muligt omkostninger til sikkerhedsstillelse, samt til de anslåede omkostninger til nedlukning og til efterbehandling i mindst 50 år. Prisen for deponering kan således forventes at stige for affaldsproducenten.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget lægger sig tæt op af den strategi, som er formuleret i Miljøstyrelsens vejledning i affaldsdeponering, der er under udarbejdelse, vejledningen er på visse punk-

ter mere restriktiv. I forhold til den gældende vejledning i affaldsdeponering, der er fra 1982, er der tale om et væsentligt forhøjet beskyttelsesniveau.

Samlet vil der være tale om en skærpelse af de danske regler, idet direktivforslaget betyder en kodificering af vejledende retningslinier i lovgivningsform. Det er dansk opfattelse, at direktivet på flere punkter vil hæve miljøbeskyttelsesniveauet ved affaldsdeponering generelt i EU.

4. Høring

Kommissionens direktivforslag blev sendt i høring den 24. april 1997.

Blandt høringssvarene er der stor tilfredshed med, at det nye direktivforslag er baseret på traktatens artikel 130 S. Endvidere er den generelle holdning, at direktivforslaget udfylder et hul i den eksisterende EU-lovgivning.

Det mest gennemgående kritikpunkt i høringssvarene er, at der ønskes en uddybning af en række definitioner i direktivforslaget. Flere henviser til, at definitionen af "dagrenovation" i direktivforslaget ikke stemmer overens med den danske affaldsterminologi.

Et andet gennemgående kritikpunkt i høringssvarene er, at direktivforslagets afstandskrav kan betyde, at det stort set bliver umuligt at lokalisere og etablere nye deponeringsanlæg.

I høringssvarene har det endvidere været et gennemgående kritikpunkt, at det ikke er rimeligt, jf. Bilag I pkt. 4, at foretage opsamling af gas til energiudnyttelse/affakling fra alle deponeringsanlæg, der modtager/har modtaget bio-nedbrydeligt affald. Med henblik på ikke at etablere unødvendige gasopsamlingssystemer, ønsker de høringsberettigede, at der i deponeringsdirektivet indføres en mulighed for, at den kompetente myndighed kan fravige krav til etablering af gasopsamlingssystemer, såfremt dette er dokumenteret ved en miljørisikovurdering.

Fra flere høringsberettigede stilles spørgsmålstejn ved, om det, jf. artikel 3, fortsat vil være tilladt at anvende restprodukter (slagge, flyveaske, bygge- og anlægsaffald, rensset jord m.m.) i henhold til normal dansk praksis - eller om direktivforslaget vil indebære, at disse restprodukter fremover alene kan deponeres på egentlige affaldsdeponeringsanlæg.

Flere høringsberettigede henviser til, at direktivforslagets krav om overfladeforsegling - på anlæg med deponeret bio-nedbrydeligt affald - ikke er i overensstemmelse med anvisninger i den kommende danske "Vejledning i affaldsdeponering", hvor der (med henblik på at stabilisere det bio-nedbrydelige affald) er foreskrevet en permeabel afdekning.

Entreprenørforeningen anfører i høringssvaret, at der - med henblik på ikke at tillade væsentlige regionale forskelle - bør fastsættes nærmere regler for indholdet af de i henhold til artikel 14 foreskrevne overgangsplaner.

I Vandkvalitetsinstituttet's (VKI) høringssvar efterlyses en beskrivelse af de processer, som affaldet bør gennemløbe efter deponering, da dette vil gøre det lettere at definere såvel de forskellige lossepladstyper som de egenskaber, som affaldet til de enkelte pladstyper bør have.

Med henvisning til, at deponeringsanlæg i Danmark generelt er i offentlig eje, har Afaldsteknisk Samarbejde fremsat ønske om, at offentlige deponeringsanlæg fritages for direktivforslagets krav om sikkerhedsstillelse.

Forslaget har været fremlagt i EF-specialudvalget for miljø den 17. september 1997, hvor følgende kommentarer blev fremført: *Danske Elværkers Forening* fandt, at det er vigtigt, at den gældende ordning for deponering af slagter og flyveaske kan fastholdes inden for rammerne af direktivforslaget. *Greenpeace* fremførte, at det i direktivets formålsbestemmelse bør nævnes, at et af formålene med direktivet også er fremme af renere teknologi. *Entreprenørforeningens Miljøsektion* fremførte det synspunkt, at fastsættelsen af fælleskabsregler for indretning og drift af lossepladser bør indebære, at der fremover åbnes mulighed for at private kan drive deponeringsvirksomhed i Danmark.

Ad punkt 5 - Kommissionens meddelelse om miljøafgifter i det indre marked

KOM (97) 9 endelig udg.

1. Status

Kommissionen oversendte den 26. marts 1997 ovennævnte meddelelse til medlemsstaterne.

Fællesskabets femte miljøhandlingsprogram og revisionen heraf i 1996 behandler udvidelsen af miljøpolitiske instrumenter som en af dets nøgleprioriteter. Fællesskabets institutioner har mange gange anmodet Kommissionen og medlemsstaterne om i højere grad at undersøge betydningen af nye miljøpolitiske instrumenter, navnlig afgifter. Man konkluderede på topmødet i december 1995 i Madrid, at miljøpolitikker burde bygge på markedsrelaterede instrumenter, herunder finanspolitiske instrumenter. På topmødet i Firenze i juni 1996 nåede man til en lignende konklusion.

Meddelelsen er sat på dagsordenen med henblik på en præsentation fra Kommissionen.

2. Formål og indhold

Anvendelse af afgifter og indtægterne herfra ud fra miljøpolitiske hensyn kan kollidere med EF-ret for mange andre områder, men navnlig konkurrence, det indre marked og afgiftspolitikker. Miljøafgifter kan også påvirke forpligtigelserne overfor tredjelande, f.eks. i WTO.

Kommissionen har derfor fundet, at det er vigtigt at klargøre den retlige ramme, der gælder for de medlemsstater, der ønsker at indføre miljøafgifter. Rammen defineres af traktaten, afledt fællesskabsret, Domstolen, retspraksis samt de afgørelser og retlige skridt, Kommissionen har taget for at føre dette ud i praksis.

Formålet med meddelelsen er således ikke at analysere fordele og ulemper ved anvendelse af miljøafgifter, men ønsket er at meddelelsen skal tjene som nyttige retningslinier for medlemsstaterne når de udformer, gennemfører og vurderer sådanne instrumenter.

Meddelelsen indeholder følgende elementer:

Definitioner og retlig kontekst

Det fastslås, at der er ingen direkte regulering af rammerne for indførelse af nationale miljøafgifter i Traktaten. Man må således i hvert tilfælde se på, om miljøafgiften er omfattet af nogle af fællesskabsrettens bestemmelser og i givet fald, om den ligger inden for de rammer og muligheder, som de pågældende bestemmelser giver. Ifølge Kommissionen er der tale om en kompliceret vurdering, hvorved den juridiske ramme for miljøafgifter udgøres af følgende områder:

- told eller afgifter med lignende virkning (art. 9-12)
- kvantitative restriktioner på varer (art. 30-36)
- statsstøtte (art. 92 og 93)
- interne afgifter, der indebærer forskelsbehandling (art. 95) og afledt ret om andre indirekte afgifter (art. 99)
- målene for fællesskabets miljøpolitik i art 130R

Kapitel III A med retningslinier for anvendelse af miljøafgifter, med en gennemgang af hver af de ovennævnte områder.

Kapitel III B med omtale af Fællesskabets (Kommissionens) kontrolmekanismer, herunder

- medlemslandenes forpligtigelse til at anmelde statsstøtte til Kommissionen
- medlemslandenes notifikationsforpligtelse i henhold til direktiv 83/189/EØF

- medlemslandenes forpligtigelse til at meddele Kommissionen om foranstaltninger til gennemførelse af EF-direktiver
- Kommissionen kan foranlediget af klager over miljøafgifter foretage en undersøgelse af afgiften

3. Konsekvenser for Danmark

Meddelelsen har ikke lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser for Danmark. Og meddelelsen påvirker ikke beskyttelsesniveauet i Danmark.

4. Høring

Meddelelsen vil blive sendt i høring.

Der var ingen bemærkninger til punktet på EF-specialudvalgsmødet den 17. september 1997.

Ad punkt 6 - Forslag til Rådets direktiv om rammerne for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (Rådsrammedirektiv om vand)

KOM (97) 49 endelige udg.

1. Status

Rådet har den 16. april 1997 modtaget ovennævnte forslag fra Kommissionen.

Forslaget er baseret på traktatens artikel 130 S, stk. 1, og skal derfor behandles efter samarbejdsproceduren i artikel 189 C.

Europa-Parlamentets miljøudvalg opfordrede i juni 1995 til en gennemgribende revision af vandpolitikken. Rådet anmodede i december 1995 - Kommissionen om at udarbejde et rammedirektiv inden udgangen af 1996. Kommissionen vedtog herefter en meddelelse, dateret den 26. februar 1996 om Fællesskabets vandpolitik med en anbefaling om vedtagelse af et rammedirektiv for vandressourcer. Rådet anerkendte den 25. juni 1996 meddelelsen.

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse om forslaget.

Forslaget blev præsenteret af Kommissionen på rådsmødet (miljø) den 3.- 4. marts 1997. Forslaget blev behandlet på rådsmødet den 19.- 20. juni 1997.

Grundnotat om forslaget er fremsendt til Europaudvalget den 6. juni 1997. Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. juni 1997 til orientering.

Forslaget er sat på dagsordenen med henblik på en midtvejsrapport fra formandskabet.

2. Formål og indhold

Direktivets overordnede formål er at fastlægge en ramme for beskyttelsen af overfladevand, flodmundinger, kystvande og grundvand, som a) forebygger yderligere forringelse og beskytter og forbedrer vandøkosystemernes status, b) fremmer bæredygtigt vandforbrug baseret på langsigtet beskyttelse af tilgængelige vandressourcer og c) herunder bidrager til en bæredygtig (kvantitativ og kvalitativ) vandforsyning.

Rammedirektivet vil nå sine mål på følgende måder:

(1) ved at danne en overordnet ramme, inden for hvilken Fællesskabet og de nationale og regionale myndigheder i medlemsstaterne kan udvikle en integreret og sammenhængende vandpolitik; (2) ved at skabe et "sikkerhedsnet" for indkredsning af vandproblemer, som ikke behandles hensigtsmæssigt for øjeblikket, og som kræver indgriben på et passende niveau; (3) ved at danne grundlag for indsamling og analyse af store datamængder om vandmiljøets tilstand og de belastninger, som de udsættes for; og (4) ved at sikre gennemsækelighed baseret på offentliggørelse og formidling samt offentlig høring.

For at nå de fastlagte mål forudsætter rammedirektivet, at vand skal forvaltes på vandløbssystemniveau. Det vil sige inden for *vandløbssystemdistrikter* som administrative land- og havområder bestående af et eller flere vandløbssystemer med tilhørende grundvand og kystvand. Der kan etableres distrikter på tværs af nationale grænser.

Medlemsstaterne skal for hvert vandløbssystemdistrikt udarbejde og iværksætte *forvaltningsplaner med programmer* med de foranstaltninger, der anses for at være nødvendige for at opfylde direktivets *miljømålsætninger*. Planerne skal offentliggøres og senere revideres og ajourføres hvert 6. år. Planerne kan suppleres med mere detaljerede programmer og planer.

Miljømålsætningerne skal indgå i programmerne med opnåelse af "god status" i alt overflade- og grundvand senest den 31. december 2010. Desuden forudsættes opfyldelse af kvalitetskrav og målsætninger for de områder, der i distrikterne er udpeget beskyttede områder, f.eks. vand til indvinding af drikkevand.

Som grundlag for udarbejdelsen af forvaltningsplanerne skal *vandløbssystemernes karakteristika* herunder arealanvendelse og erhvervsaktiviteter analyseres. De *mennekelige aktiviteter indflydelse* på overflade- og grundvandets status, herunder skøn over forurening fra punktkilder og diffuse kilder samt vandindvindingens omfang skal vurderes, og en *økonomisk analyse af vandanvendelsen* indenfor vandløbssystemdistrikterne skal gennemføres, herunder indvinding af og forsyning med ferskvand, indsamling og udledning af spildevand, langsigtede forsynings- og efterspørgselsprognoser, og fordelt på mindst sektorerne private husholdninger, landbrug og industri.

Medlemsstaterne skal sørge for at der opstilles programmer for overvågning af overfladevandets og grundvandets status, herunder særskilt af beskyttede områder, som også skal opføres i et særligt register.

Rammedirektivet indeholder endvidere et krav om at medlemsstaterne etablerer en ordning, der kan sikre, at al vandanvendelse betales med fuld omkostningsdækning fordelt på private husstande, industri og landbrug. Kommissionen vil fremkomme med forslag til beregning af de miljø- og ressourcemæssige omkostninger, som vil blive fastlagt i overensstemmelse med komiteprocedure IIIa.

Forvaltningsprogrammerne skal bestå af grundlæggende foranstaltninger, og supplerende foranstaltninger.

De grundlæggende foranstaltninger er obligatoriske elementer. De består blandt andet af foranstaltninger, der kræves for at gennemføre eksisterende retsakter af relevans for vandpolitikken, herunder direktiverne om badevand (76/160), fuglebeskyttelse (79/409), drikkevand (80/778), rensning af byspildevand (91/271), nitrat (91/676) og integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (96/61) (IPPC-direktivet) samt foranstaltninger, der er nødvendige for at indføre fuld brugerbetaling for anvendelse af vand, kontrol med indvinding af overflade- og grundvand, forbud mod direkte udledning af visse forurenende stoffer til grundvandet samt krav om forhåndstilladelser til aktiviteter, der vil kunne få negativ indvirkning på vandets status.

Supplerende foranstaltninger, er foranstaltninger, som medlemsstaterne kan vedtage for at nå målsætningerne.

For grundlæggende foranstaltninger, der dækker udledning af forurenende stoffer, anvendes en *kombineret fremgangsmåde* med fastsættelse af emissionsgrænseværdier og fastsættelse af miljøkvalitetskrav. Miljøkvalitetskravene er de "kvalitetsmålsætninger", der er fastlagt under datterdirektiverne til direktivet om udledning af visse farlige stoffer (76/464/EØF) og anvendelsen af den kombinerede fremgangsmåde indebærer, at der skal træffes yderligere foranstaltninger, såfremt de grundlæggende foranstaltninger er utilstrækkelige til at opfylde miljøkvalitetskravene.

Programmerne skal opstilles og offentliggøres senest den 31. december 2004 og foranstaltningerne skal være operationelle senest den 31. december 2007. Forinden vedtagelsen af programmerne skal udkast og berørte parter have mulighed for at fremsætte bemærkninger. Programmerne skal endvidere revideres og eventuelt ajourføres hvert 6. år.

Medlemsstaterne skal fremsende kopier af planer og programmer til Kommissionen og Det Europæiske Miljøagentur. Kommissionen offentliggør en rapport om gennemførelse af dette direktiv senest den 31. december 2006 og derefter hvert 6. år og forelægger planer for kommende lovgivningsinitiativer for det udvalg, der bistår Kommissionen.

Kommissionen kan udarbejde *strategier mod vandforurening* forårsaget af enkelte forurenende stoffer eller stofgrupper, blandt andet efter henstillinger fra Medlemsstaterne og internationale organisationer og konventioner. Strategierne kan omfatte henstillinger med henblik på revision og vedtagelse af foranstaltninger i relation til øvrige vandrelaterede fællesskabsforordninger, herunder om fastsættelse af kriterier for udvælgelse af prioriterede stoffer.

Forslaget indeholder komité-proceduren IIIa. Kommissionen vedtager efter denne procedure de tekniske specifikationer med henblik på ovennævnte analyser, vurderinger og overvågning af vandets status. Proceduren tænkes endvidere anvendt ved tilpasning til den videnskabelige og tekniske udvikling af direktivets bilag om f.eks. overvågning, forurenende stoffer med forbud mod direkte udledning og kriterier for udvælgelse af prioriterede stoffer.

De anførte tidsfrister gælder under forudsætning af, at Kommissionens forslag vedtages af Rådet ved udgangen af 1997. Herefter skal medlemsstaterne have gennemført direktivet ved udgangen af 1999. Når direktivet er fuldt ud gennemført (dvs. ved udgangen af 2007), vil direktiverne om overfladevand (75/440), fiskevand (78/659), prøve- og analysemetoder ved drikkevand (79/869), skaldyrvand (79/923) og grundvand (80/68) samt beslutning om udveksling af oplysninger (77/795) blive ophævet.

Medlemsstaterne skal endelig fastsætte de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af de nationale bestemmelser til gennemførelse af direktivet.

3. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Forslaget forventes at medføre ændring af planloven, da reguleringen af planlægningen skal formaliseres. Alternativet er en formalisering af planlægningen via ændringer i miljøbeskyttelsesloven. Derudover vil der blive tale om ændring af spildevandsbekendtgørelsen og lov om betalingsregler for spildevandsanlæg.

Endvidere vil forslaget antagelig medføre, at det vil være nødvendigt at fastsætte nærmere bestemmelser vedrørende indholdet af vandressourceplanlægningen samt udvidelse af planlægningen, for så vidt angår økonomiske vurderinger. Så længe indholdet af målsætninger ikke er nærmere fastlagt, kan det ikke afgøres om forslaget nødvendiggør ændring af reglerne om beskyttelse af grundvandet.

Økonomiske konsekvenser: Forslaget må på længere sigt forventes at få økonomiske konsekvenser for både erhvervsliv og forbrugere, idet forslaget lægger op til en udvidet betaling for anvendelsen af vand og derudover foreskriver en opdeling på de enkelte økonomiske sektorer, mindst fordelt på private husstande, industri og landbrug.

For de offentlige myndigheder vil der blive tale om øgede udgifter til en koordinering af foranstaltninger inden for de udpegede vandløbssystemsdistrikter, til udarbejdelse af forvaltningsplaner og foranstaltningsprogrammer for de udpegede vandløbssy-

stemdistrikter. Derudover vil der blive øgede udgifter til udarbejdelse af økonomiske analyser og til indsamling af data med henblik på opfyldelse af planlægningsforpligtelserne.

Beskyttelsesniveau: Direktivets målsætninger henviser til god overfladevandstatus og god grundvandsstatus, uden at disse begreber er defineret konkret. Påvirkning af beskyttelsesniveauet vil afhænge af den nærmere konkretisering af disse begreber.

4. Høring

Forslaget har været udsendt i høring, hvor følgende bemærkninger fremkom: *Dansk Industri* støtter generelt direktivet, men påpeger at krav som konsekvens af vandpolitik skal koordineres med andre direktiver og internationale konventioner. Desuden peges der på ensartede principper for fastsættelse af emissionsgrænser eller udledningvilkår. DI kan tilslutte sig princippet om brugerbetaling for så vidt angår finansiering og drift af nødvendig anlæg. Det anbefales, at der alene fastlægges meget overordnede principper om brugerbetaling. *Foreningen af Danske Kemiske Industrier* støtter generelt direktivet, men peger på en samordning med IPPC-direktivet, større klarhed om forholdet mellem miljønormer, kvalitetsmålsætninger, grænseværdifastsættelse og udledningvilkår og klart definerede rammer for "total omkostningsdækning".

Amtsrådsforeningen støtter generelt direktivet og vurderer, at de offentlige myndigheder allerede i dag varetager en lang række af de opgaver, som direktivet forudsætter. Foreningen bemærker, at det bør tilstræbes, at vandmiljøplanens overvågningsprogram kan modsvare de stillede krav til overvågning. Man finder det betænkeligt, at der lægges op til et beskyttelsesniveau, der vurderes at være lavere end det nuværende danske niveau. Det påpeges, at standarderne som fastlagt i medfør af Direktiv (76/464/EØF) om udledning af farlige stoffer bør revideres hurtigst muligt. Desuden bør det tilstræbes at opnå høj kemisk status i grundvand, og der må ikke ske en forringelse i den generelle beskyttelse af drikkevandsressourcen uden for de udpegede områder. Foreningen støtter "den kombinerede fremgangsmåde" til bekæmpelse af forureningen ved kilden. Desuden anbefales en fleksibilitet i tilrettelæggelse af omkostningsdækningen. *Kommunernes Landsforening* vurderer, at direktivet vil få begrænsede konsekvenser for Danmark, idet vi allerede opfylder størstedelen af forpligtelserne i forslaget, f.eks. de stillede krav om myndighedsstrukturer, udarbejdelse af handlingsplaner, brugen af "den kombinerede fremgangsmåde" og prisfastsættelsen. Foreningen påpeger, at visse uafklarede forhold, bl.a. indberetningen til Kommissionen, evt. kan virke hæmmende for administrationen af direktivet.

Københavns Kommune og Københavns Vandforsyning har givet et fælles svar og finder, at direktivet har et højt ambitionsniveau i forhold til de overordnede mål, men at direktivet mangler en konkret angivelse af de økonomiske midler, der tænkes tilført området med henblik på at sikre og forbedre vandkvaliteten, og en stillingtagen til, hvorledes man vil gennemføre målene opsat i direktivet. Der fremsættes en række ønsker til den fremtidige regulering på grundvandsområdet, bl.a. på baggrund af

Drikkevandsudvalgets arbejde. Det præciseres, at det er vigtigt, at der ikke i direktivet lægges hindringer i vejen for at tilgodese de hjemlige nationale mål for grundvandsbeskyttelsen og vandindvindingen i relation til Regeringens 10-punktsplan. Der opstilles forslag til virkemidler til gennemførelse af den ønskede indsats. Bl.a. foreslås det, at direktivet præciserer hvordan et ændret godkendelsessystem for pesticider og et varslingsystem for fund af pesticider kan gennemføres. Desuden anbefales der en større grad af målretning af EU's støtteordninger mod beskyttelsen af grundvandet, bl.a. på det regionale og lokale niveau. Virkemidlerne omtalt i direktivet bør tillige omfatte en regulering af jordbruget.

Dansk Familielandbrug, Landbrugsraadet og De danske Landboforeninger finder, at det må sikres, at de ny udpegninger af vandløbssystemer, betydelige vandmasser til drikkevand m.v. kan opfyldes af de udpegninger, der allerede er eller er ved at blive gennemført. Desuden bør de allerede indførte nationale betalingsystemer med brugerbetaling kunne videreføres.

Danske Vandværkers Forening og Danmarks Private Vandværker finder det hensigtsmæssigt, at EU fremlægger et direktiv, hvori reguleringsinstrumenter til opnåelse af en bæredygtig vandpolitik baseret på miljøbeskyttelse angives. Det vurderes og forudsættes, at alle elementer i VKG (Vandværkernes og Kommunernes Grundvandsbeskyttelse) også er mulige i fremtiden. Desuden bør bestemmelserne om "betaling for anvendelse af vand" være krystalklar. Foreningerne er fortalere for, at taksterne for vandforsyningen afspejler de miljømæssige omkostninger.

Specialarbejderforbundet i Danmark støtter ideen med direktivet, men finder at havvand og drikkevand mangler at blive inddraget i direktivet. Forbundet finder at det skal sikres, at det altid er forureneren, der skal betale for rensningen, og ikke brugeren. Desuden skal der tilføjes, at der for grundvand indføres forbud mod indirekte udledning, der kan medføre forringelse af grundvandskvaliteten. Forbundet anbefaler generelt en opstramning af tidsfristerne, og at overvågningsforpligtelsen begrænses til det absolut nødvendige. Direktiv 76/464/EØF bør desuden ajourføres, da standarderne ikke giver et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau. SID støtter, at der med direktivet bør prioriteres en forebyggende indsats ved at fjerne de miljøfremmede stoffer fra landbrug, industri og husholdninger.

Forslaget har været forelagt EF-miljøspecialudvalget den 26. maj 1997, hvor der fremkom en del opklarende spørgsmål, idet dog Amtsrådsforeningen fandt forslaget meget ambitiøst.

Ad punkt 7 - Forslag til Europa-Parlaments- og Rådsdirektiv om emissioner fra motorkøretøjer og ændring af Rådsdirektiver 70/156 og 70/220 (små varebiler)

KOM(97) 61

1. Status

Kommissionen oversendte den 27. februar 1997 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget er baseret på traktatens artikel 100A og skal derfor behandles efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 189 B.

Der foreligger endnu ingen udtalelse fra Europa-Parlamentet.

Faktuelt grundnotat er tilsendt Folketingets Europaudvalg den 12. september 1997.

Forslaget er sat på dagsordenen med henblik på en midtvejsrapport fra Formandskabet.

2. Formål og indhold

Forslaget er en del af den såkaldte auto/olie pakke. Rådet (miljø) nåede på sit møde den 19. juni 1997 frem til en fælles holdning om den første del af auto/olie-pakken (KOM(96) 248) indeholdende fremtidige regler for personbiler og brændstoffer. Det foreliggende forslag supplerer forslaget for personbiler med foranstaltninger mod luftforurening fra varebiler (lette erhvervskøretøjer). Formålet med forslaget er at fastsætte udstødningsnormer for varebiler, der er lige så strenge som de normer, der er foreslået for personbiler.

Den seneste skærpelse af udstødningsnormerne for varebiler blev fastlagt ved direktiv 96/69 af 8. oktober 1996 med ikrafttrædelse i 1997/98. Man har i det nye forslag opretholdt den inddeling i tre vægtklasser, som er begrundet i de særlige forhold, som gør sig gældende for varebiler vedrørende transmissions-forhold, karosseriform o.l. For den letteste klasse (klasse I) foreslås samme udstødningsnormer som for personbiler. Der foreslås følgende ikrafttrædelsestidspunkter for de forskellige klasser:

	<u>Typegodkendelse</u>	<u>1. Registrering</u>
Klasse I	1. januar 2000	1. januar 2001
Klasse II og III	1. januar 2001	1. januar 2002

Forslaget indeholder de samme elementer som det forslag, Kommissionen har fremlagt for personbiler, f.eks. vedrørende forbedret kørecyklus (fjernelse af tomgangsperioden på 40 sekunder), separate værdier for HC og NO_x for benzinbiler, separat værdi for NO_x for dieslbiler og samme normer for dieslbiler med direkte og indirekte indsprøjtning. Forslaget indeholder også vejledende normer for år 2005.

De foreslåede udstødningsnormer fremgår af følgende tabel:

		Udstødningsnormer						
		CO		HC	NO _x		HC+NO _x	Partikler
År	Klasse	Benzin	Diesel	Benzin	Benzin	Diesel	Diesel	Diesel
2000	I	2,3	0,64	0,2	0,15	0,50	0,56	0,05
	II	4,17	0,8	0,25	0,18	0,65	0,72	0,08
	III	5,22	0,95	0,29	0,21	0,78	0,86	0,11
2005	I	1,0	0,5	0,1	0,08	0,25	0,3	0,025
	II	1,81	0,63	0,13	0,1	0,33	0,39	0,04
	III	2,27	0,74	0,15	0,11	0,39	0,46	0,06

I forhold til de nuværende udstødningsnormer (direktiv 96/69) er der tale om følgende reduktioner:

	Procentvis reduktion i forhold til direktiv 96/69			
	CO	HC	NO _x	Partikler
Benzin	30%	40%	40%	-
Diesel	40%	65%	20%	35%

I forslaget indgår ligesom i forslaget for personbiler krav om indbygning af egendiagnosesystemer ("on board diagnostic", OBD) for benzinerbiler, og en ny procedure for overensstemmelseskontrol af biler i brug.

I forhold til det eksisterende direktiv foreslår Kommissionen, at man fjerner muligheden for at udvide typegodkendelser af dieselmotorer efter varebilsdirektivet til at gælde mindre lastbiler, som derfor stadig skal godkendes efter direktiv 88/77. Derimod opretholdes muligheden for at udvide typegodkendelser af dieselmotorer udstedt efter direktiv 88/77 til at gælde for de samme motorer anvendt i varebiler.

3. Konsekvenser for Danmark

Beskyttelsesniveauet

Forslaget vil have positive konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark, idet det vil medføre væsentlige reduktioner i udslippet af forurenende stoffer.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslagene vil ikke kræve lovændringer i Danmark. De nye udstødningsnormer for personbiler kan indføres via en ændring af Færdselsstyrelsens bekendtgørelse om detailforskrifter for køretøjer.

Statsfinansielle konsekvenser

Der forventes statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet omfang staten køber varebiler, som lever op til de nye krav

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Baseret på de økonomiske oplysninger, som Kommissionen har fremlagt for de øgede produktionspriser, kan regnes med samfundsmæssige meromkostninger på omkring 30 mio. kr. pr. år i forbindelse med anskaffelsen af nye varebiler.

4. Høring af interesseorganisationer

Forslaget er sendt til høring hos berørte ministerier og organisationer med høringsfrist den 15. august 1997.

Københavns Kommune ser de foreslåede skærper som en positiv udvikling. Man foreslår dog, at krav om installation af egendiagnosesystemer (OBD) også kommer til at gælde dieseldrevne varebiler, senest fra år 2005. *FDM* og *Foreningen af Danske Eksportvognmænd* bifalder den holdning, der kommer til udtryk i forslaget.

De Danske Bilimportører anbefaler, at man bibeholder den mulighed, der indgår i det eksisterende direktiv, omkring udvidelse af typegodkendelser for dieseldrevne køretøjer, der er omfattet af direktivet, til også at omfatte køretøjer, der ellers skulle typegodkendes efter lastbilsdirektivet (88/77). Man anfører, at konsekvensen af ændringen ellers vil være, at der for en lang række køretøjer skal foretages dobbelt godkendelse. *Danske Vognmænd* anfører, at anvendelse af muligheden for at indrømme afgiftsbegunstigelser for de omhandlede køretøjer kun bør ske, såfremt der sker en tilsvarende afgiftsbegunstigelse for tunge erhvervskøretøjer. *Autig* giver udtryk for bekymring, såfremt der ikke i direktivet tages højde for en bevarelse af den fri konkurrence, når de særlige forhold omkring egendiagnosesystemer (OBD) og deres praktiske anvendelse skal vurderes.

Forslaget har ligeledes været sendt i skriftlig høring i EF-specialudvalget (miljø) med høringsfrist den 18. august 1997 og været fremlagt for specialudvalget den 17. september 1997. Der er ikke fremkommet nogle høringsvar.

Ad punkt 8 - forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 90/219/EØF om indesluttet anvendelse af genetisk modificerede mikroorganismer

KOM(95) 640 endelig udgave.

1. Status

Kommissionen fremsendte den 10. april 1996 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget er baseret på traktatens artikel 130 S, stk. 1 og skal derfor behandles efter samarbejdsproceduren i artikel 189 C.

Faktuelt grundnotat er tilsendt Folketingets Europaudvalg den 14. juni 1996.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 6. december 1996.

Forslaget har været drøftet på rådsmødet (miljø) henholdsvis den 25. juni 1996 og den 15. oktober 1996.

Rådet opnåede på Rådsmødet den 9. december 1996 en "fælles forståelse" vedrørende et kompromisforslag fremlagt af det irske formandskab.

Europa-Parlamentet afgav udtalelse den 12. marts 1997.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på vedtagelse af fælles holdning.

2. Formål og indhold

Forslaget er en opfølgning på hvidbogen "Vækst, konkurrenceevne, beskæftigelse, udfordringer og veje ind i det 21. århundrede" fra 1993.

En mere detaljeret beskrivelse af anbefalingerne fra Kommissionen om tilpasning og forenkling af direktiv 90/219/EØF fremgår af Kommissionens meddelelse om "Bioteknologi og hvidbogen om vækst, konkurrenceevne og beskæftigelse - forberedelser til næste fase" (KOM(94) 219 endelig udgave) fra 1. juni 1994.

Kommissionen anfører, at baggrunden for forslaget er opsamlet videnskabelig viden og erfaring gennem de sidste ti år om teknikker med genetisk modificerede mikroorganismer og de industrielle anvendelser.

Forslagets formål er uændret at fastsætte "fælles foranstaltninger vedrørende indsluttet anvendelse af genetisk modificerede mikroorganismer m.h.p. beskyttelse af menneskers sundhed og miljøet". Af betragtningerne fremgår, at forslaget skal ses på baggrund af, at Kommissionen vurderer, at det gældende direktiv har følgende svagheder:

- klassificeringssystemet skønnes ikke at være på linie med international praksis,
- de administrative procedurer og notifikationskrav svarer ikke til den reelle risiko ved aktiviteterne,
- de administrative procedurer for visse klasser af aktiviteter er unødigt restriktive,
- vejledningen vedrørende de nødvendige indeslutnings- og kontrolforanstaltninger er utilstrækkelige, og
- der er ikke mulighed for en hurtig tilpasning af direktivet til de tekniske fremskridt.

I forhold til gældende direktiv skal følgende væsentlige ændringsforslag fremhæves:

Klassifikation: Klassifikationen af de genteknologiske aktiviteter omstruktureres ved at øge antallet af risikoklasser. Det eksisterende direktiv opererer med følgende risikoklasser, der vurderes ud fra en række veldefinerede miljø- og sundhedsbaserede kriterier. Hvis kriterierne er opfyldt, klassificeres organismen i gruppe I (lav eller ubetydelig risikogruppe). Hvis kriterierne ikke er opfyldt, klassificeres organismen i gruppe II (moderat eller høj risikogruppe).

Forslaget opererer med følgende fire risikoklasser: klasse 1 (ingen/ubetydelig risiko), klasse 2 (lav risiko), klasse 3 (moderat risiko) og klasse 4 (høj risiko). Klassificeringen af en organisme gennemføres på baggrund af anførte miljø- og sundhedsbaserede kriterier i forslagets bilag III, men detaljeringsgraden af de opstillede kriterier er en del lavere end detaljeringsgraden i det gældende direktivs tilsvarende bilag, hvilket indebærer, at kriterierne er mindre operationelle. Der foreligger p.t. ikke guidelines.

Administrativ procedure: Den administrative procedure i forslaget tilpasses efter aktivitetens risikoklasse, så proceduren lettes for lave risikoklasser. Dette indebærer, at

- alle aktiviteter klassificeret i klasse 1 kan iværksættes umiddelbart efter anmeldelsen,
- sagsbehandlingstiden ved førstegangsansmeldelser af aktiviteter i klasse 2 nedsættes fra 90 til 45 dage, mens efterfølgende aktiviteter i klasse 2 kan iværksættes umiddelbart efter anmeldelsen,
- sagsbehandlingstiden ved førstegangsansmeldelser af aktiviteter i klasse 3 og 4 uforandret er 90 dage, mens den for efterfølgende anmeldelser nedsættes fra henholdsvis 60 og 90 dage til 45 dage. Der kræves ikke længere eksplicit skriftlig godkendelse af den mest risikobetonede aktivitet.

Endvidere foreslås gældende opdeling for aktiviteter i lille og stor skala ophævet. Dette indebærer fælles administrativ procedure for iværksættelse af forskning, storskala-forsøg og produktion.

Teknisk tilpasning: I gældende direktiv kan alle bilag - med undtagelse af bilag I (anvendelsesområde) - ændres ved revisionskomitéprocedure (III b). Med henblik på at opnå en hurtigere tilpasning til løbende opståede videnskabelige og tekniske fremskridt foreslås, at også bilag I skal kunne ændres ved revisionskomitéprocedure.

Enighed om formandskabets kompromis

Den forståelse om politisk enighed, som Rådet opnåede på mødet den 9. december 1996 var baseret på et kompromisforslag fremlagt af formandskabet, og er forskellig fra Kommissionens forslag på følgende punkter:

Formål: Den fælles holdning indeholder en klarere afgrænsning mellem direktiv 90/219 og 90/220 om udsætning af genetisk modificerede organismer.

Klassifikation: Forslaget fastlægger et sæt kriterier, der vil gøre det muligt for brugeren at skelne mellem på den ene side klasse 1 aktiviteter (ca. 90% af alle aktiviteter) og på den anden side klasse 2-4 aktiviteter. Forslaget kopierer fra gældende direktiv 90/219 ud fra den antagelse, at gruppe 1 i dette direktiv er umiddelbart sammenlignelig med forslagens klasse 1 aktiviteter. Kriterierne er indarbejdet på dansk foranledning og indeholder i sig selv en væsentlig del af løsningen på de danske udestående problemer med forslaget som helhed.

Det understreges i forslaget til fælles holdning, at klassifikationen i en af de fire risikoklasser skal ske på baggrund af en konkret risikovurdering, men at denne ikke forhindrer, at der kan ske en yderligere differentiering eller at klasser kan sammenlægges (klasse 2-4)

Undtagelser: undtagelsen af visse genmodificerede organismer fra direktivet, som er omfattet af bilag II skal alene omfatte organismer som er sikre for miljøet og for den menneskelige sundhed for alle anvendelser.

Teknisk tilpasning: direktivets anvendelsesområde, som er specificeret i Annex I og Annex II. Ændringer til Annex I og Annex II, B afgøres af Rådet, mens ændringer af Annex II del A og C, samt Annex III-V afgøres ved komitéprocedure (IIIB)

Annex III skal indeholde specifik vejledning i klassifikation under klasse 1, og skal samtidig fastlægge procedurer for klassifikation under de øvrige risikoklasser.

I Annex IV forenkles præsentationen af de påkrævede sikkerhedsforanstaltninger for alle risikoklasser, således at det bl.a. sikres at der selv for klasse I -organismer anvendes basale sikkerhedsforanstaltninger. Det gøres muligt for de ansvarlige myndigheder at anvende såvel forenklede procedurer som mere detaljerede sikkerhedsforskrifter.

3. Europa- Parlamentet

Parlamentets udtalelse fremkom den 12. marts 1997 og indeholder ialt 58 ændringsforslag til Kommissionens oprindelige forslag. Parlamentets forslag omfatter dels forslag om procedurer i direktivet og dels en række forslag som tjener til at udbyde direktivet på en række punkter.

Parlamentet foreslår bl.a. at direktivets hjemmel ændres fra 130S til 100A. Parlamentet foreslår endvidere, at kun Annex III-V kan ændres ved Komité-procedure, mens de øvrige revideres ved Rådsprocedure.

Parlamentet foreslår tekniske uddybninger til bl.a. artikel 6a, artikel 10, artikel 14, artikel 16 og artikel 21 der sigter mod at hæve beskyttelsesniveauet.

Det skal bemærkes, at en række af Parlamentets ændringsforslag er identiske med ændringer indeholdt i formandskabets kompromisforslag til Rådsmødet i december.

4. Konsekvenser for Danmark

Beskyttelsesniveau: Den opnåede enighed om fælles holdning vurderes ikke - i modsætning til Kommissionens forslag - at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Der er i øvrigt tale om en minimumsdirektiv - Danmark har derfor mulighed for at fastsætte strengere nationale regler, hvis det vurderes nødvendigt.

Lovgivning: Forslaget vil ikke medføre ændringer i lov om miljø og genteknologi, men kan gennemføres ved revision af gældende bekendtgørelser om forskning, import, transport og produktion.

Økonomiske konsekvenser: Forslaget skønnes ikke at få direkte økonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Kommissionens forslag har været i høring hos interesseorganisationer og myndigheder.

Danmarks Naturfredningsforening og Foreningen af Danske Biologer anfører, at de kompetente myndigheder bør foretage en risikovurdering også for klasse 1 aktiviteter. *Naturfredningsforeningen* mener ikke, at forslaget som hævdet tilgodeser små og mellemstore virksomheder. *Foreningen af Danske Biologer og Forskningsrådene* sætter spørgsmålstegn ved, om der nu foreligger "videnskabelige beviser på, at sikkerheden er i orden".

Danmarks Naturfredningsforening, De danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug, Dansk Erhvervsjordbrug og Foreningen af Danske Biologer finder det rimeligt, at reglerne tilpasses i takt med indhøstede erfaringer, blot de ikke sænker beskyttelsesniveauet.

Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark finder det unødvendigt at revidere direktivet. De peger bl.a. på, at de manglende guidelines gør det umuligt at vurdere gruppe I organismernes placering.

Punktet har været forelagt EF-Specialudvalget (miljø) den 18. november 1996, hvor der ikke fremkom bemærkninger.